

نگاهی به رویدادهای یک هفته اخیر جمهوری آذربایجان

هفته گذشته در کاخ ریاست جمهوری آذربایجان به دنبال استقبال از رییس جمهوری صربستان از "عبدالله دوم" شاه اردن هم استقبال شد ...

سرویس آذربایجان/خبرگزاری آران
خبرگزاری آران / سرویس آذربایجان : هفته گذشته در کاخ ریاست جمهوری آذربایجان به دنبال استقبال از رییس جمهوری صربستان از "عبدالله دوم" شاه اردن هم استقبال شد و بعد از او نخست وزیر ترکیه بود که در محوطه همین کاخ از مقابل گارد احترام عبور کرد، اما در این میان دیدار کوتاه او از باکو بیش از دیگر میهمانان در کانون توجه بود "یوریس تادیچ" رییس جمهوری صربستان در سفری دو روزه به باکو با رییس جمهوری و مقامات عالی‌رتبه آذربایجان دیدار و در مورد توسعه مناسبات اقتصادی سخن گفت و آمادگی کشورش را برای همکاری با آذربایجان در بخش نفت و گاز اعلام کرد.

به دنبال او "عبدالله دوم" شاه اردن در سومین دیدار رسمی از جمهوری آذربایجان وارد باکو شد و مورد استقبال رسمی قرار گرفت و او هم در دیدار با طرف های آذری از حسن روابط و توسعه مناسبات و همکاری های اقتصادی حرف زد.

اما سفر سوم که از روزها قبل در محافل رسانه ای مورد بحث بود، سفر کوتاه چند ساعته "رجب طیب اردوغان" نخست وزیر ترکیه به باکو بود. اردوغان که به دنبال دیدار کوتاه از تهران و شرکت در آیین امضای بیانیه تهران، میان سه کشور ایران و ترکیه و برزیل در خصوص معاضه سوخت اتمی، به باکو آمده بود، در بدو ورود در کاخ ریاست جمهوری از سوی الهام علی اف، در بالاترین سطح استقبال شد و سپس با رییس جمهوری آذربایجان به گفت و گو در پشت درهای بسته نشست. این سفر هرچند قرار بود به انعقاد قرارداد میان دو کشور در خصوص نهایی شدن مسئله نرخ گاز صادراتی جمهوری آذربایجان به ترکیه بیانجامد ولی این بار هم به سرانجام نرسید و در نهایت اردوغان در جمع خبرنگاران گفت که در سفر آتی الهام علی اف، به استانبول که هنوز زمانی برای آن تعیین نشده است، قرارداد امضا خواهد شد. اردوغان به دنبال این مصاحبه در آیین افتتاح پارکی که به اسم بنیانگذار ترکیه نامگذاری شده بود شرکت کرد و بعد برای دیدار چند ساعته از گرجستان عازم آن کشور شد. موضوع قرارداد تعیین نرخ گاز مدتهاست که بین ترکیه و آذربایجان مطرح است و در حالیکه آذربایجان تاکنون با پایین ترین نرخ ممکن به ترکیه گاز می فروخت مدتی است که در تب و تاب رسمیت بخشیدن به نرخ گاز فروشی خود و رساندن قیمت آن به حدی متعارف، با ترکیه در حال چانه زنی است. این چانه زنی ها تاکنون چند بار به اعلام اینکه توافق حاصل شده است، انجامیده ولی در عمل همانند این بار به امضای قراردادی منجر نشده است. گفته می شود در کنار مسئله تعیین نرخ گاز، تسری قیمت توافق شده به گذشته نیز از جمله چالش های این موضوع است. اگر توافق به یک یا چندسال گذشته تسری داده شود طلب جمهوری آذربایجان از بابت ارزان فروشی های قبلی گاز به ترکیه تا یک میلیارد دلار هم خواهد رسید و این موضوعی است که گفته می شود، در حصول توافق کندی ایجاد می کند.

**بیانیه تهران:

بیانیه تهران به عنوان خبرسازترین رخداد عرصه بین المللی در هفته گذشته در عرصه سیاسی و رسانه ای جمهوری آذربایجان نیز بازتابهایی داشت و درحالیکه برخی رسانه ها و کارشناسان از این روند استقبال کرده و آن را در راستای موفقیت دیگر در عرصه دیپلماسی هسته ای ایران عنوان می کردند، "المار محمد یار اف" وزیر امور خارجه آذربایجان هم در سخنرانی خود در نشست وزیران امور خارجه کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی در تاجیکستان از آن اعلام حمایت کرد.

وی در عین حال بیانیه پایانی این اجلاس را که در آن از بیانیه تهران به عنوان اقدامی در جهت ایجاد فضای مثبت در حل موضوع هسته ای یاد شده است، امضا کرد. ****مناقشه قره باغ** به عنوان یکی از محورهای اساسی سیاست در جمهوری آذربایجان در اواخر این هفته با قطعنامه پارلمان اروپا که در آن موضوع خروج نیروهای ارمنستان از اراضی اشغالی جمهوری آذربایجان مورد تاکید قرار گرفته است، در جامعه سیاسی و رسانه ای این کشور بازتاب زیادی داشت.

بیشتر رسانه ها از این موضوع با عنوان تاکید دیگر در قبول متجاوز بودن ارمنستان یاد کرده و در این چهارچوب بر حمایت بیشتر از موضع باکو در مناقشه قره باغ اظهار امیدواری می کنند. از دید آنها این قطعنامه هر قدر که موجب رضایت جمهوری آذربایجان شده، بیش از آن طرف ارمنستان را ناراضی کرده است.

واکنش های جمهوری آذربایجان به برگزاری انتخابات از سوی دولت خودخوانده قره باغ کوهستانی نیز در این هفته در عرصه سیاسی آذربایجان نمود داشت و به موازات برخی مقامهای سیاسی، کمیسیون ویژه انتخابات این کشور هم با صدور بیانیه ای اعلام کرد که هرگونه انتخابات در خاک آذربایجان، صرفا تحت نظر این کمیسیون قانونی است.

در عین حال به برخی از دخالت های خارجی و عمدتا غربی که به انحای مختلف در موضوع انتخابات یاد شده دخالت کرده یا قصد اعزام ناظر دارند نیز در محافل رسمی و سیاسی آذربایجان واکنش داده می شود.

دولت خودخوانده قره باغ که با حمایت ارمنستان در منطقه قره باغ کوهستانی تشکیل شده است، تاکنون از سوی هیچ کشور و حتی ارمنستان به رسمیت شناخته نشده است. ****در عرصه سیاسی** داخل جمهوری آذربایجان درحالیکه تعدادی از احزاب غرب گرا در تشکیلی تحت عنوان "ائتلاف آزادی" از چند هفته قبل برای سازمان دادن تظاهرات اعتراض آمیز ضد دولتی تلاش دارند و هربار هم با مقابله پلیس رو به رو می شوند، حزب مخالف "مساوات" هم روز گذشته اعلام نمود که قصد برگزاری تجمع در سه نقطه باکو را دارد.

اما این حزب غربگرا هم به طور ناگهانی از لغو این برنامه ها خبر داد و در ارائه دلیل به جریان سیل متوسل شد و اعلام نمود، چون دولت مشغول و درگیر در مسئله حل مشکلات سیل در مناطق جنوبی کشور است، آنها با تاکید بر حق خود در برگزاری تظاهرات و تجمع، فعلا از آن صرف نظر می کنند تا دولت بدون دل مشغولی جدید به سروسامان دادن امور سیل زدگان بپردازد.

احزاب مخالف و عمدتا غربگرا که گفته می شود از سوی آمریکا هم حمایت می شوند در آستانه نزدیکی به انتخابات پارلمانی که قرار است در ماه نوامبر (حدود آذر ماه) برگزار شود، بر تلاش های خود در جهت برگزاری تجمعات افزوده اند و با اینحال تاکنون چندین اقدام آنها با مقابله پلیس مواجه شده است.

**در صحنه اجتماعی جمهوری آذربایجان در هفته گذشته موج های ایجاد شده از طغیان رودخانه ها و جریان گسترده سیلاب در مناطق جنوبی این کشور فروکش نکرد و در حالیکه در اوایل هفته مسئولان ذی ربط از مهار شدن سیل خبر داده و اهالی تعدادی از روستاهای آبرگرفته را به خانه هایشان هدایت می کردند با تشدید طغیان ناشی از بارندگی های شدید، باز مشکل پدیدار شد.

رییس جمهوری این کشور که پیشتر از برخی مسئولان به دلیل سهل انگاری در پیش بینی امور انتقاد کرده بود، کمیته ای متشکل از تعدادی از وزیران و مقامات ذی ربط را تشکیل داد تا در مورد آثار سیل و راههای جبران خسارات و نیز راههای پیشگیری از تکرار سیل چاره اندیشی کنند.

این کمیته هم در نخستین نشست خود پیشنهاد بررسی برای تغییر مسیر جریان رودخانه ارس را داد تا از تلاقی آن با رودخانه "گر" در داخل خاک آذربایجان جلوگیری شده و در نهایت امکان کنترل بیشتر بر جریان هر دو رودخانه میسر شود.

پیشنهادی که بعضا با تعجب مواجه شد و بعضا نیز گفته شد، این، مشکل روستاها و مناطقی را که فعلا در زیر سیلاب هستند حل نمی کند و در دیدی خوشبینانه اگر از نظر مهندسی اجرای آن ممکن شود، باز سالها وقت خواهد برد.

**تب و تاب تخریب یک مسجد در باکو که با دستور هفته گذشته رییس جمهوری و واگذاری آن به اداره مسلمانان قفقاز آرام شده است، این هفته با اظهارات مسئولان این ارگان که بر تداوم ساخت مسجد تاکید کردند، در صفحات روزنامه ها مطرح شد.

اداره مسلمانان قفقاز اعلام کرده است که با تکمیل کارهای ساختمانی مسجد ازسوی این اداره، امام جماعت آن تعیین و بعدا هم همانند سایر مساجد تحت پوشش اداره مسلمانان قفقاز به عنوان یک مرکز عبادی مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

**درصحنه اقتصادی جمهوری آذربایجان در حالیکه اعلام شد در سه ماهه نخست سالجاری میلادی میزان سرمایه گذاریهای خارجی در این کشور با 41 درصد افزایش نسبت به زمان مشابه سال گذشته به رقم یک و سه دهم میلیارد دلار رسیده است، نزدیک به نصف این میزان سرمایه گذاری در بخش نفت بوده که خود این در مقایسه با زمان مشابه سال قبل 44 درصد بیشتر است.

این روند حاکی از آن است که جمهوری آذربایجان در اجرای برنامه اعلام شده خود برای افزایش ظرفیت تولید نفت از حدود سالانه 50 میلیون تن فعلی به 60 میلیون تن تا پایان سالجاری میلادی، مصمم است.

در بازار باکو در هفته گذشته نرخ "منات" پول ملی جمهوری آذربایجان برای نخستین بار از نرخ یورو بالاتر رفت و درحالیکه یورو در مقابل این ارز محلی در یک سال اخیر 20 درصد ارزش کم کرده است در برخی روزها نرخ هر یورو به یک تا دو درصد پایین تر از نرخ منات افت نمود. با اینحال نرخ دلار در برابر منات تقریبا روند ثابتی را داشت و هر دلار با 8 دهم منات معاوضه شد.